

E - B e s i

A Bessenyei György Gimnázium és

Kollégium kéthavi lapja

1. évfolyam 3. szám

2009

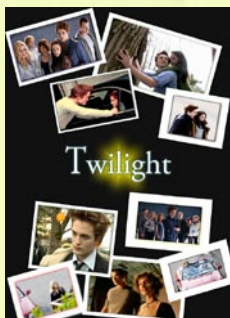
A tartalomból

Angoltanárok Itáliában..... 3-4. oldal

Az angyal és Budapest varázsában -
interjú Takács Tündével..... 11-12. oldal

Twilight (2008)..... 14. oldal

„Az” a bizonyos tizennegyedik..... 9-10. oldal

Kérdések keresztútjében a riporter
Interjú a világgjáró Ujity Turtko-val.....
18-20. oldal

Angoltanárok Itáliában

Január (2009). Kisvárdá-Budapest-Róma... Minden út Rómába vezet. A fagyos magyar télből a langyos nap-sugarakkal simogató olasz télbe a Comenius-program jóvoltából. Kellemes szálloda, kellemes esti séta, kellemes, pihentető alvás. Nem számít, hogy szokatlan a hely. Korai ébredés az élményekkel kecsegtető városnézés reggelén. Meleg croissant, tejszó, illatos, valódi cappuccino. Irány a Colosseum! - az ókori amfiteátrum, mely az útikönyvek leírása szerint, a város legfelkavaróbb látványossága, meghökkentő méretével és tökéletes arányaival minket is lenyűgöz. Idegenvezetőnk - hamisítatlan olasz férfi, tökéletes angolsággal! - minden részletre kiterjedő, színes, élvezetes kalauzolása szinte látni enged a Colosseumba nagy pompával bevonuló császárt, a versengő gladiátorokat és a sorsuk felett döntő harsány közönséget. Következő állomás, a Forum Romanum, az ókori Róma központja. Ma: meghökkentő fenségű romos templomok, középületek, diadalív és csarnokok sora igazi pálmafákkal és narancsfakerttel. Tűzpiros Eurostar vonattal szágulduunk Catanzaro felé, délre, a csizma talpába, a Jón-tenger partjára. Kihalt állomás, taxi, elérjük szállásunkat - nagy örömeinkre - a tengerparton! Szépséges! (Reggel, a felkelő nap fényénél, a hullámok egyenletes mormogását hallgatva ráébredünk: ez maga a csoda!!! A természet utánozhatatlan fenségű csodája!) Öt angoltanár a kisvárdai Bessenyei György Gimnáziumból, köztük Juhász Miklós-né munkaközösség-vezető, aki elnyerte a programban való részvétel jogát iskolánknak; készülődik reggel. Csapatunk az „Élethosszig tartó tanulás” nevű Comenius-programon belül a „Többnyelvű kapcsolatok az európai uniós érzésért” című alprogram egyik találkozóján vett részt. Három felejt hetetlen nap Catanzaróban, kilenc további ország (Olaszország, Franciaország, Katalónia, Németország, Hollandia, Szlovákia,

Törökország, Martinique) tanárainak és diákjainak részvételével.

Jó hangulatú, lelkes munkálkodás a „GOT IT!” magazin nulladik, decemberi számát illetően, és az első szám előkészítése. Tapasztalatok kicserélése, többnyelvű beszélgetések, nagy nevetések, viták... Angolul elkezdett, franciául befejezett párbeszéd, a háttérben katalán és holland mondatok... Jó így együtt! Csodás ez a nyelvi kavalkád, ez a sokszínűség! És milyen leírhatatlan érzés: „Jé, a ti diákjaitok is ilyenek!” Vagy: „Ezt a problémát ti így oldottátok meg? Úgyes!” Érdekes protokoll-események: a vendéglátó iskola igazgatója fogad minket (hangsúlyozza, Dél-Olaszország nem csak a maffia!); az utolsó délelőttön nagyszabású sajtótájékoztató a helyi politikusok és vezetők beszédeivel. A munka szünetében erősödnek a kapcsolatok, az együtt elköltött, kényelmes tempójú ebédek, a vendéglátó olaszok kedves „lazasága” mind ezt nagymértékben elősegíti. Állandó hangzavar, közös kirándulás Catanzaro belvárosába. („Igen! A színház ideális helyszíne lenne a következő évi besis szalagavatónak... - állapítjuk meg mi hárman, akik jövőre végzős osztályok vezetői vagyunk...) Szakadó esőben és ködben igyekszünk az ókori városkába, Crotonba. És még az eső is eláll, mire megérkezünk! Magunk elé képzeljük Püthagoraszt, amint éppen dolgozza ki a derékszögű háromszögre vonatkozó tételét. A feledhetetlen búcsúebéd, amikor a fülbemászó olasz slágerek dalamára - két fogás közt - dalra fakadtak estáncra perdültek szép sorban a vendéglátó olaszok, majd

Hová is vezet az a bizonyos út?

a katalánok és a franciák is! Egyre többen csatlakoztunk, az elfáradt táncosok a karaokézásban pihenték ki magukat. Lelkesedés, nevetés, finom olasz ételek, könnyű olasz bor, olasz temperamentum, és hamarosan mindenki a táncparketten ropja lelkesebben, nevetve, egyre jobban felbátorodva! ÖSSZETARTOZUNK!!! Felejthetetlen élmény és érzés. Ezért vagyunk itt, ezért jöttünk! Az ötödik nap reggelén ismét az Eurostarral szágulduink Róma felé. Többször is felbukkan

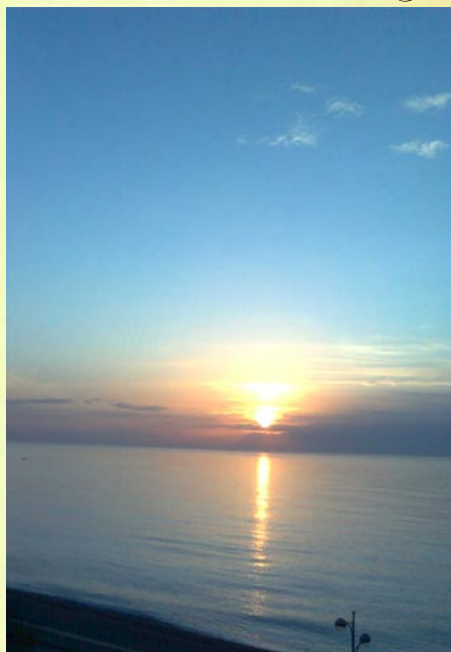

A körülötte levő épületeknek és magának a lépcsőnek a szépsége és hangulata is lenyűgöz minket. Mindehhez az esti Róma fényei! A lépcsőn helyiek, turisták, fiatalok és csókolózó szerelmespárok... Indulnunk kell haza... Irány a metró! Róma, Termini vasútállomás - Fiumicinoreptér, Budapest Ferihegy 2 (sikeres landolás, nagy taps a pilótának!) - Kisvárdá. Néhány órai alvás után, Bessenyei György Gimnázium. A kollégák kedves érdeklődése, becsengetnek. És most a diákoknak mesélünk angolul, az angolul feltett kérdésekre. És milyen csodás, hogy minden érdeklő őket, és velünk együtt nevetnek utunk humoros történeteink!

a tenger, szikrázó napsütés. Az időt kihasználva, belefogunk eme cikk megírásába, és közben tervezgetjük a néhány órányi római programot... Szent Péter Bazilika. Lenyűgöző! Michelangelo itt van velünk... A csodás kupola, a Pieta... Átsétálunk a hatalmas, kör alakúnak tetsző téren, mely valójában ellipszis, hogy a Teverén átkelve, az Angyalvár mellett elhaladva, római utcák hosszú során át eljussunk Róma legnagyobb szökőkútjához, a Trevi-kúthoz. Hát persze, hogy mi is dobunk bele pénzt! Ki ne akarna ide visszatérni! Nem hagyhatjuk ki a Spanyol lépcsőt sem, bár kis csapatunk nagyobbik része már eléggé elcsigázott. Leszáll az alkony, mire Európa leghosszabb és legszelebb külterületi lépcsőjéhez érünk.

Háló Zita tanárnő

*Sztárinterjú Hajnal Gusztival,
aki a Sunshine rádió műsorvezetője
valamint a Club Sense rezidense*

A DÖK által 2009. február 13-án megszervezett programon híres vendügnket, Hajnal Gusztávot köszönthettük iskolánkban. Sokak számára már nem ismeretlen a neve, kellemes hangját minden nap hallhatjuk a nyíregyházi Sunshine rádióban, 18.00-21.00 óra között a Halló kívánságműsorban. A fiatal tehetség nemcsak nagyon közvetle személyiség, hanem rendkívül szerény és humoros fiatalember is egyben.

- *Eredetileg matematika és testnevelés szakos tanári diplomával rendelkezel, mérlegképes könyvelő is vagy, illetve uszóedző is voltál egykor. Hogy is van ez, hogy egy teljesen más szakmában dolgozol?*

- *Az igazat megvallva, a volt feleségemnek köszönhetem azt, hogy most műsorvezetőként és DJ-ként keresem pénzemet. ő segített nekem abban, hogy rájöjjek, mihez is értek a legjobban. Többször mondta nekem, miért nem csinálom azt, amihez nagy affinitásom van. Ez alatt azt értette, hogy látta, milyen hatással vagyok az emberekre, főként a zenémel.*

Hosszú időbe telt, még ezt megvalósítottam, de egyáltalán nem bántam meg, hogy nem maradtam ez eredeti szakmáimban.

- *Úgy gondolom, szebbé varázsolod az életünket a zenéddel, mint egy matematikai egyenlettel. Bár nem tudom, milyen lehetsz tanári szerepben, de egy biztos, tehetséged a zenéléshez van. Sőt gyerekkori balesetednek köszönhetően, hangod is sokak kedvence lett. Mesélnél nekem arról egy kicsit, hogy mi is történt sok évvel ezelőtt? Milyen érzés a hangoddal „dolgozni”?*

- *Tulajdonképpen akkor kezdődött ez az egész, amikor biciklizni tanultam. Nagyon lelkes voltam, és próbáltam minél hamarabb egyedül gyakorolni, de sajnos nem igazán ment. Felborultam, megütöttem az orrom, és innentől kezdve lett ilyen a hangom. Mivel pozitív személyiségű ember vagyok, így ehhez a kisebb balesethez csak pozitívan állok. Végül is lehet, hogy most itt se lennék, ha ez nem történt volna meg.*

A kérdés másodík felére válaszolva pedig jó érzés a hangommal dolgozni. Szeretek műsorvezető lenni, mert a rádió keresztül is tudok az emberekkel kapcsolatot teremteni. Tudod, jólesik az, amikor fel tudom vidítani a hallgatóságot, pedig lehet, hogy épp dugóban ülnek, vagy csak rossz napjuk van. Megosztom velük érzéseimet, hangulatomat, ami által rájönnek, én is ugyanolyan ember vagyok, mint ők.

- Ami engem illet, ez tényleg így van, ahogy mondd. Nekem is jobb kedvem lesz, ha a műsorvezető pozitívan áll az egész naphoz, és csak arra koncentrál, hogy megnevetessen. És mi a helyzet akkor, ha Neked fergeteges a hangulatod, de a közönség nem igazán akar veled tombolni? Észreveszed, hogy nem tetszik nekik az a fajta zenestílus, amit te játszol. Mit teszel annak érdekében, hogy ez megváltozzon? Hogy csinálsz egy felejthetetlen bulit számukra?

- Igen, ez valóban kihívás számomra, hogy több száz embert megmozgassak, de a válasz egyszerű. Én nem magamnak zenélek, hanem a közönségnek. Amire látom, hogy vevők, azt játszom nekik. Én minden buliban megpróbálom a maximumot kihozni a jelenlévőkből, és ma is ezt fogom tenni. Meghallgatók minden kérést, és persze én is bekapcsolódom a szórakozásba. Én ezt az egészet úgy fogom fel, hogy én azért vagyok, hogy jó bulit csináljak. Megpróbálok együttműködni a partizókkal, ami általában sikerülni szokott.

- Reméljük a besis diákok sokat fognak táncolni ma este, és elégedettek lesznek a zenéddel. Több szerelmespár már a holnapi napot várja egy ideje, ami ugye nem más, mint a Valentin nap. Szabad megtudnom, Te hogyan ünnepled ezt a jeles napot?

Nem titok, párkapcsolatban élek, tehát holnap megpróbálom a szerelmemmel tölteni ezt a napot, amire már én is régóta készülök. De este vár a zenélés, ami ugyebár nem meglepő.

- Már elég sok mindent megtudtunk Rólad, személyiségedről, életedről, egy dologra még kíváncsi vagyok: van kedvenc mottód?

- Igen, természetesen van. Én úgy állok a dolgokhoz, hogy én vagyok a „Szőke herceg fehér lovon”. Ugyanis ha ezt elhiszi magáról az ember, és magabiztosan áll az élet dolgaihoz, akkor már félig nyert ügye van. Én nem vagyok szőke hajú, sőt lovam sincs, de azt tudom, hogy egy kicsi önbizalom minden embernek szükséges ahhoz, hogy elinduljon az életben.

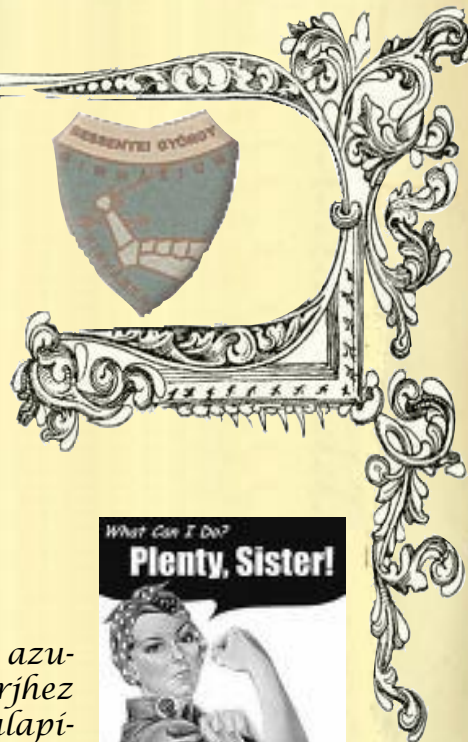
Bővebb információ Gusztiról:
www.djhajnal.hu

Vám Evelin 12.b

A nő karrierje, avagy „oly ne- héz a választás”

Beszélgetés tizennyolc és féleves
énemmel

Bevezető helyett

Ez az írás nem interjúnak készült, de sajnos szereplők és cselekmény híján a novella és a mese műfajába sem sorolható, így jutottam arra az elhatározásra, hogy elbeszélgetek önmagammal.

- 2008 augusztusában sok minden foglalkoztatja a „majdnem nő”-ket: a pekingi Olimpia - persze mondanom se kell, hogy csak a férfi vízilabda-válogatott miatt - az őszi ruha/sminktrend, a továbbtanulás és a család gondolata talán. Ha azt mondom, 19. század, mi jut eszedbe a „gyengébbik” nemről?

- A 19. században a nő nem csupán egy nemet megjelölő fogalom volt, sokkal több annál. Nagyanyáink elbeszéléséből és némi történelmi tanulmányokból merítve a következő álláspontra jutottam. „Elmúltál tizenkettő? Mehetsz dolgozni!” - hallhatták oly sokan. Így volt, aki még az általános iskolát sem fejezte be, már férjhez is adták. Főzött, mosott, takarított és szült vagy tíz gyereket. Esténként meleg étellel várta a munkából fáradtan hazaérkező férjet, és szeretetben nevelték gyermekeiket halálukig.

- Minden nőre ez a sors várt?

- Most azt gondolhatod, hogy ez csak a szegényebbcsaládbólszármazók sorsa volt, de nem. Jobb esetben, ha valaki befejezte a nyolc általánost, s még talán le is érettsé-

gizett, akkor aztán ment férjhez és családot alapított, vagy állást keresett és mellette szült, de ugye, így sem tudott dol-

gozni még legalább három évig. Persze ez is csak a '70-es évektől vált lehetővé, miután megnyíltak az első óvodák.

- Ma már sokkal másabb a helyzet. A tényleges szegények a fent említett példát követik, a nagy többség azonban a másodikat. De akkor miben is különbözik a 21. század a 19.-től? - hangzik el a kérdés, jogosan. Hogyan kategorizálnád a nők csoportját?

- Ott vannak például az okos nők, akik karriert építenek. Az általános iskolát és a gimnáziumot viszonylag jó eredménnyel végzik el, bejutnak egy jó hírű egyetemre, megszerzik első majd másoddiplomájukat.

- A kérdés az, hogy mit tesz ezután az okos nő. Menő munkát keres, egyedül él, karriert épít, elismerésre és hírnévre vágyik, vagy a vitrinbe dugja papírjait és háztartásbeliként végzi?

- Ez jó kérdés, de én erre egy költői kérdéssel válaszolok. A karrierista nő képes lesz-e valaha feladni hivatását, önállóságát és függetlenségét egy tartalmas, hosszú párkapcsolatért, esetleg a családért?

- Talán igen, talán nem. Ha mégis, akkor azzal feladja álmait és önmegvalósítási terveit.

A gyereket fel kell nevelni, az apa elstartja a családot, anyuci mos-főz-takarít, kivéve, ha futja dadára, szakácsnőre és takarítónőre a fizetésből.

- Véleményem szerint mindannyiunkban bennünk van a meleg családi fészék iránti vágy, csak ez mindenkién másképp van jelen.

- Életünk folyamán mindig döntésszituációk tömegébe kerülünk. A kérdés csak az, hogy ott és akkor képesek vagyunk-e helyesen dönteni? Jó-e egyedül élni és egyedül meghalni. Helyesen döntünk-e, amikor lemondunk a családról önzésünk miatt? Normális dolog-e átvenni a férfiak szerepét, és magunkra vállalni ezzel mindennehézséget, csak hogy bizonyítsunk?

- Szerintem tök jó dolog szinglinek lenni, de ez sem tökéletes életforma. Nézzük meg közelebbről! Egyedül élsz, van egy kis lakásod, remek munkád, senki nem kérdezi meg, hogy hová mész, és mikor jössz haza. Nem sír fel hajnalban a gyerek, és az sem utolsó szempont, hogy nem kell naponta kétszer főznöd és mosogatnod. Elég, ha kéthetente kiporszívózod a lakást. Hajnalig bulizhatsz, gyorskaját ehetsz, a barátnőiddel mulathatsz az időt, és kiélvezed szingliséged minden egyes pillanatát - főleg, amikor nem kell még két emberre mosnod és vasalnod éjszakákon át. Továbbá nem kell attól félned, hogy elég tökéletes vagy-e a férjednek, vagy esetleg megsal-e. Nincs veszély, nincsenek korlátok.

- Demindenek két oldalavan, olyanez, mint a mesék vége: „Boldogan élnek, míg meg nem halnak.” Vagy nem. Kitombolod magad, és belépsz a harmadik X-be. Megjelennek az első ráncok a szemed alatt. Már rád férne egy mellplasztika és egy kis torna a tökéletesen elkényelmesedett testedre. Társaságra vágysz, esetleg egy gyerekekre, mert

túl nagy a csend a kis lakásodban, amit jobb szeretnél egy nagyobbra cserélni olyanra, amelyenről még kislányként álmodtál. Bárokba jársz, csinos ruhát veszel, szexi fehérneműt, talán még főzni is megtanulsz a cél érdekében. Egyre több szerelmes regényt olvasol. Unod a munkád, van pénzed, sikeres és szép vagy, de szörnyen magányos. Hétvégente felátogatsz a szüleidhez vidékre, ahol mindenki azon tanakodik, mikor megy már férjhez a szomszéd kislány.

- Újból választás elé kerülsz. Férjhez mész, gyereket szülsz, vagy marad a szinglilét? Bármennyire is próbálom átrágni magam ezen a témán, azt veszem észre, hogy teljesen mindegy, hogy tizenkét éves vagy, tizenhét, huszonnégy vagy harminc, mindig ugyanabba a szituációba kerülsz, és sorra ugyanazt a kérdéssort kell megválaszolnod.

- De akkor mi a titok?

- A lényeg lényege vagy a titok nyitja szerintem az, hogy nőből vagyunk, és sorunkat nem kerülhetjük el, előbb vagy utóbb úgyis a rendes feleség életformáját választjuk, mert mindannyian szeretnénk biztonságban, családban élni, csak az a kérdés, hogy életünk mely szakaszában tudatosul bennünk, hogy az ember társas lény, és hogy nem akarunk egyedül megöregedni. Mert ez a hivatásunk, nőnek lenni, és utódokat nemzeni a világra a férfiak közreműködésével, hogy maradjon fenn belőlünk valami.

Zárásként csak az utolsó néhány gondolatra szeretném felhívni minden karrierista nő figyelmét. Kicsit beképzeltnek tűnhet, de még sosem beszélgettem ilyen jót magammal.

Kovács Ágnes Krisztina 13.a

„Az” a bizonyos tizennegyediké...

J

anuár vége.

Már lecsengett a nagy karácsonyi-újévi mizéria, húsvétig nincs semmiféle „költekezős népiünnepély” - gondolnánk... Majd hirtelen hiányérzetünk támad, de a megoldás nem várat sokáig magára: a boltok kírakátában hatalmas szívecskék lógnak, a polcok tetején hasonló dekorral ellátott ajándéktárgyak, képeslapok, plüssök. A kínálat hatalmas: a méretek a parányítól a gigantikusig terjednek, változatos a forma- és színvilág, bármilyen stílusban. Sőt, a feliratokra pillantva bármilyen nyelven is: angol, német, francia, spanyol, olasz, a sort még folytathatnám. Van olyan, amit le sem tudok fordítani, a körülményekből, s a közelgő nap jellegéből következtetek a „szeretlek”-jelentésre, mivel a magyar szöveg egyre ritkább. Tizedike körül már minden szerelmest elér a „vennem kell NEKI valamit”-érzés. Így a legtöbben - főleg a fiatalok - járják a boltokat, s próbálják kiválasztani a megfelelő meglepetést, amivel a legnagyobb örömet okozhatnák.

Szokásos csütörtök délután, körülbelül három óra, város, véget érő tanítás, induló buszok, hazafelé igyekvő diákok. Van, aki apró ajándéktáskával tér haza, de találkozni az ajtón alig beférős plüss esetével is. No, nem baj ez, a lényeg az örömszerzés.

Február 14., ez már csak az úgynevezett virágnap, mivel a nők imádják kapni, a férfiak meg adják. Hol egy szálát, hol egy tucatot, de ekkor a szándék a lényeg, a mennyiség elhanyagolható. Ajándékozás.

Érdekes. Sokan, már február eleje óta repesve várták, másokat a hideg is kíráz a rózsaszín giccstengertől...

És végül:

Tetszik? Nem tetszik? Szinte lényegtelen, hisz Tőle van...

A körülírt folyamatábrából úgy tűnhet, kissé ironikusan járom körül az adott témát, vagyis eseményt, amelyet mindeddig még meg sem neveztem. **V a l e n t i n - n a p**. Pedig semmi probléma az ünneppel, csak ez, a szintén amerikaiak - kik mások?! - által megbuherált, nálunk is

meghonosodott szokás elvesztette jelentését. Vagyis nem, inkább csak más értelmet kapott, s ennek hívei vannak többségben a világban. A leggyakoribb kérdés a nappal kapcsolatban: „Mit tudsz a Valentin-napról?” S mi erre a szabványválasz: „Ez a szerelmesek ünnepe.” Vágja ki mindenki szinte gondolkodás nélkül és nem is foglalkozik többet a témával. Egyszer azt hallottam, hogy ha egy dolog ilyen egyszerű és egyértelmű, akkor több utánajárást érdemel. Így, ami igenis fontos lett számomra ezzel kapcsolatban, az az, hogy eredetének feltevései többirányúak.

Hiszen: Ki volt Valentin? A válasz nem könnyű. Az egyik könyvben azt olvashatjuk, hogy két Valentin volt, kiknek történetéből egy legenda született, mások vitatják, hogy ketten lettek volna, egyes források viszont három Valentinról beszélnek...

Ha a nap eredetét keressük, egészen az i. sz. 3. századi Rómába kell visszamennünk.

A Valentin nap története sűrű homályba burkolózik, így aligha akad olyan valaki, aki pontosan ismerné eredetét - mindössze annyi biztos, hogy a keresztény és ókori római tradíciókhoz egyaránt van valami köze.

A rómaiak február 15-én tartották Luperkália ünnepét. Ezt a tavaszünnepet Luperkuszt isten tiszteletének szentelték, aki védelmezte őket egész évben a rossz ellen, a szerencsétlenségek elkerülése végett.

A katolikus egyház jelenleg három különböző szentet ismer Valentin, illetve Valentinus néven - mindegyikük mártírhalált halt. Kiezzért, ki azért. Volt köztük, aki - mai szóhasználattal élve - polgárpukkasztásból, a császár háta mögött már csak azért is összeadott fiatal párokat; volt, aki egymástól elszakított szeretteknek biztosította az újbóli találkozás lehetőségét.

Így hát bizton állíthatjuk, hogy Valentin volt, hiszen ennyi legendának csak kell erednie valahonnan. És, ime, még egy érv azoknak, akik még most sem rokonszenveznek az ünneppel, mert úgy tartják, csupán egy Nyugatról behurcolt felhajtásról van szó: Bálint - itáliai ókeresztény vértanú - legendáját már nálunk is ismerték a középkorban, ráadásul számtalan érdekes szokás és

babona kötődött hozzá a gyógyítástól kezdve egészen az elvetemült férjfogó praktikákig, amiket olvasva kiderült számomra, hogy eleink elég sok mindent megtettek annak érdekében, hogy meghódítsák és megtartsák a kiszemelt hölgyet, illetve urat.

Tehát volt nekünk magyar Valentinunk - Bálint -, és hozzá kötődő hagyományaink.

Az már más persze, hogy immár 19. éve a nyugati mintát igyekszünk követni, nem is akárhogy: jól kifordítva, megbolondítva saját képzeletünkkel, hogy ez is „egyedi” legyen.

Pedig nem kellene hagynunk, hogy elterjedjen az a nézet, miszerint ez csak a szerelmesek ünnepe. Az övék is, de ami a legfontosabb, a szeretetét. Tehát nem szabad megfeledkezniünk senkiről, aki fontos számunkra, legyen az illető testvér, barát, vagy kolléga, egy-egy apróság biztosan mindenkinek jólesik. S most joggal jöhet a kérdés, hogy az év többi napjával mi lesz? Na, igen... fásultság, napi rutin, elfeledettség. De talán ez az egy nap - bár tudjuk, hogy ekkor a szeretet kimutatása a 'dolgunk', kárpótol mindenkit, hiszen kimozdít a mindennapok szürkeségéből. Végeredményben ez egy jó dolog, csak a túlzásokat mellőzve meg kell találnunk a mértéket, hiszen egy kedves gesztussal sok mindenki arcára mosolyt csalhatunk, s ekkor érvényét nyeri a mondás, mely szerint „A mosoly a legrövidebb út két ember között”.

Az angol és Budapest varázsában - interjú Takács Tündével

Az **ELTE** Bölcsészettudományi karán anglisztika szakra jársz. Mi a véleményed az intézményről, magáról a képzésről és az egyetem adta lehetőségekről?

- Az igazat megvallva, hatalmas meglepetésként éltem meg, amikor felvételt nyertem az ország egyik legnívósabb és legismertebb egyetemére. Kezdetben kicsit megijedtem az új élettől, új helytől, emberektől és nem utolsósorban a hatalmas függetlenségtől. De bölcsésznek lenni jó! Számos híres professzor és neves nyelvész tanít, mint Nádasdy Ádám, Magyarics Tamás, Lázár A. Péter. Az egyetem nem csak elméleti tudást, hanem a minden napi életben is hasznosítható ismereteket nyújt. Az új alap- és mesterképzésben lehetőség van specializációra illetve minorválasztásra, ami egymásik szakfelvételét jelenti a főszak mellett.

- Az oktatás inkább elméleti vagy gyakorlati?
- Az oktatást illetően megosztlik a véleményem. Az előadáson inkább az elméleti tudásra fektetnek hangsúlyt, míg a szemináriumokon a gyakorlati tudás a meghatározó.

- Milyen tantárgyaid vannak? Mennyiben hasonlítanak ezek a középiskolás tantárgyakhoz?

- Nyelvgyakorlat, ami a nyelvi készséget fejleszti, mondattani és hangtani alapozó, ami a gimnáziumi nyelvtanhoz hasonló tantárgy, csak mindez angolul és sokkal részletesebben. Továbbá különböző írásfejlesztő tantárgyak, mint például az írástechnika, illetve irodalomtudomány a középkortól napjainkig.

Milyen távlati céljaid vannak a nyelvvel?

- Mindig is az anglisztika volt a célom, ugyanis tolmács szeretnék lenni, és nem zárkozom el a külföldi munkától sem.

- Tervezel más szakot felvenni az angol mellett?

- Minoraként franciát fogok felvenni. Úgy gondolom, hogy ez a két nyelv jó párosítás, az Európai Unióban ezekkel jól lehet érvényesülni.

Mennyiben különbözik egy zárthelyi a középiskolás dolgozatoktól?

- A zárthelyi hasonlít a témazárókra, mivel ezek is témaköröket zárnak le, de a nagy anyagrészekbe részletekbe menően kerdeznek bele, és nem nagyon lehet kiszámítani, hogy éppen milyen kérdéseket fogsz ki.

- Te milyen előkészítőket vettél fel?

- Emelt történelem előkészítőt vettem fel, mivel emelt szintű érettségit tettem a tárgyból, és mert úgy gondolom, a történelem az alapképzettség része. Emellett különórákra is jártam.

- Milyen előkészítő felvételét javasolod az anglisztika szak iránt érdeklődőknek?

- Elsősorban angol érettségi előkészítő felvételét javaslom a diákoknak, de emellett a magyar illetve történelem előkészítőkön megszerzett tudás is megtérül később az egyetemen.

- Milyen az egyetemi élet?

- Sokkal lazább és nagyobb a szabadság, de a követelmény is nagyobb. Magunknak kell beszerezni a jegyzeteket, könyveket, magunk vesszük fel a tantárgyakat interneten keresztül (szinte mindent interneten keresztül kell intézni), és a tanárokat is mi választjuk ki.

- Ha jól tudom, kollégista vagy. Ennek inkább előnyét vagy hátrányát tapasztalod?

- Mindkettőt. Előnye, hogy sok felsőbb évesel tudom tartani a kapcsolatot, nagyon sokat segítenek, hisz tapasztaltabbak, sok értékes tanáccsal látnak el. Fontos jó kapcsolatokat létrehozni az egyetemen, és egy jó társaság is felvidítja az embert: mindezt a kollégium nyújtja. Rossz oldala, hogy alkalmazkodni kell a többi emberhez és a helyhez, illetve a kolink elég messze van az egyetemtől.

- Mi a véleményed a Besiről? Jó alapot ad egy nivós egyetemhez?

- Teljes mértékben. A Besiben megszerzett tudást igazán most tudom hasznosítani, például az angolszász politikai kultúránál a történelmet, a nyelvészeti és irodalmi tárgyaknál a magyart. Dr. Sásné Naményi Emese és Virga Gizella tanárnők hatalmas követelményeit most kamatoztathatom igazán. Angoltanárainknak, Juhászné Gyöngyi néninek és Tóthné Jónás Évának is sokat köszönhetek.

- Milyen lehetőségek vannak az egyetemen, amelyek ki szoktál használni?

- Bölcsészhez méltóan sok időmet töltöm a könyvtárban, de szabadidőmben nagyrészt nem az egyetem területén tartózkodom, inkább beülünk barátaimmal egy kávézóba a Ferenciek terén, vagy elmegyünk vásárolni az egyik nagy bevásárlóközpontba.

- Végezetül mit ajánlasz a besis diákoknak? Kinek javaslod az anglisztika szakot?

- Tanuljanak, legyenek kitartóak és szorgalmasak, mert a tanulás később meghozza gyümölcsét. Azoknak ajánlom az anglisztikát, akiknek komoly céljuk van az angol nyelvvel, legyen ez akár tanár, tolmács vagy nyelvész. Kitartás Besisek!)

Borus Gergő, 11.e

„Az em ipszilon betű”
(vagy húzzuk vagy toljuk
az ajtót)

Assatok egy mély csatornát, vágjatok át vele hirtelen egy magasabban fekvő folyóágyat és meglátjátok: a folyam azonnal elhagyja eredeti medrét”- írja Victor Hugo. És lám nyelvünk folyómedrében mi is mély csatorna ásásába kezdtünk. A földet a határainkon túlról kezdtük el föltúrni és folyamatosan haladunk a nyelvi folyam felé. A problémát nem szabad halogatni, hanem igenis tenni kell azért, hogy Magyarországon, a magyar termékeken, a magyar boltok ajtaján, magyar felírat legyen. Hisz gondoljunk bele, mennyi idegen szóval találkozunk hétköznapijainkban anélkül, hogy beépítenénk őket a nyelvünkbe. Erre akkor döböntem rá, amikor az olvasni tanuló kisöcsém megkérdezte az anyukámat, hogy milyen betű az az em ipszilon. A papírra nézve láttam, hogy az my betű a fogkrémes tubuson található, az angol economy szó két utolsó írásjegyeként. A másik, talán mindenki számára világosabb ok, amiért ne vegyünk át idegen szavakat, az az, hogy a végén, már „keverék” nyelven fogunk beszélni és akkor aztán utódaink keresgélhetik majd, hogy honnan ered a nyelvük. A harmadik, talán ennél komolyabb ok, az olvasni tanuló gyerekek érdeke, akik - mint tudjuk - minden kis reklámfelíratot gondosan, átgondolva kibetűznek, és az arcukon lévő csalódottság betűről betűre nő, mikor a pull után a push jelentését sem értik. Persze nem is beszélve a please close the door-ról. Vagy gondoljunk csak a szüleikre, akik, ha feltesszük, szegények nem beszélnek angolul, így azt sem tudják, hogy mi az égről beszél ez a gyerek. Oda a szülői tekintély egy része. Az „anya vagy apa mindent tud” része. Ami pedig azt illeti, hogy szinte kötelezővé vált, hogy az országban, a külföldi turistáknak eligazításként ki kell írni a dolgokat angolul, akkor azt mondom, ha kell, akkor miért ne, de miért ne írhatnánk kicsivel a magyar felírat alá, hogy a kisdiákok a magyar felíratot betűzgessek sikeresen. Ha belegondolunk ez azért sem rossz ötlet,

mert míg a külföldiek megtalálják a magyar felírat alatt kicsivel az angolt, hogy most „pullolják” vagy „pusholják” az ajtót, szóval minél tovább tanulmányozzák a felíratot, annál több időt töltenek kis országunkban. Főleg, ha a kijövő embert, aki éppen „pushol”, orrba nem nyomja valaki az ajtóval, és kórházba nem kerül orrcsonttöréssel. Na, akkor igazán sok időt töltenének az országunkban, és még pénz is hagynának nálunk, orvosainknál. Na, persze én senkinek sem szeretnék, se pénztárcabeli se egészségügyi károsodást kívánni. Szóval, hogy ezt bebizonyítsam, a határainkon átlépőknek, a következő tanácsolom: legyenek dörzsöltek, és álljanak jó távol az ajtótól, hogy megnézhessek, egy hazai vajon befelé menet tolja vagy húzza az ajtót, és én a helyükben megjegyezném, hogy betolta vagy visszahúzta, mert akkor kifelé jövet, tudni fogom, hogy pont az ellenkezőjét kell csinálnom. De persze egy forgóajtót senki sem fog, és csak a legleleményesebbek tudják kihúzni. De ezt nem ecsetelném, mert úgy gondolom, egy forgóajtót mindenki felismer. Bár igazából nem hiszem, hogy a biztonsági felíratok nélkül valaki ne tudná kinyitni az ajtókat, de azért néha jól jönnek. Nem tesszük magunkat nevetségessé azzal, hogy fél percig - nem hiszem, hogy bárki tovább rángatná -, rángatunk egy kifelé nyíló ajtót, vagy 3-szor nekifutunk annak az ajtónak, amit valóban húzni kell. De gondoljunk ilyenkor arra, hogy ezzel a fél perc bénázással pár embernek szebbé, jobbá tettük a napját, hisz rajtunk nevetettek.

Smajda Anita 10.e

Rendező: Catherine Hardwicke

Szereplők: Kristen Stewart,
Robert Pattison,
Billy Burke,
Ashley Greene,
Jackson Rathbone,

Nikki Reed, Kelan Lutz,
Peter Facinelli,
Elizabeth Reaser,
Cam Gigandet....

Műfaj: dráma, romantikus thriller (100 perc)

Twilight (2008)

la (Kristen Stewart) édesanyjával él együtt, de a nő az új férjével egy körútra indul, így a lánynak édesapjához kell költöznie egy időre Forks-ba. Bella a kezdeti félelmeket legyőzve sok baráttra tesz szert. Akkor kezdődik a bonyodalom, amikor megjelenik Edward Cullen (Robert Pattison) a rejtélyes ifjú, akiről csak annyit tudnak az iskolatársai, hogy Alaszkából költöztek ide, édesapja a helyi orvos Dr. Carlisle Cullen (Peter Facinelli), és csak a testvéreivel lóg együtt. Bellát magával ragadja a fiú tökéletes külseje és titokzatossága. Edward távolságtartónak tűnik, míg meg nem menti a lány életét. Bella ebből levonja a következtetést, hogy Edward nem hétköznapi ember, hanem egy vámpír. A hős és a családja nem a vérszomjas emberölő vámpírok közé tartozik, ők megtanulták kontrollálni a szomjukat, és csak állatok vérért fogyasztják. Ahogy egyre jobban megismerik a másikat, úgy szeretnek egymásba, és ez lesz talán a végük is, mert a film végénél megjelenik James a társaival, akik észreveszik, hogy Edward mennyire védi Bellát, ezért üldözőbe veszik a lányt....

A kritikusok szerint a két főszereplő megválasztása tökéletesnek bizonyult. Kristen Stewart korábban már játszott a Zathura-űrfogócska című filmben. A színésznőt tehetségesnek titulálják egyszerűen, csodásan játssza el Bellát. Robert Pattison a Harry Potter negyedik részében Cedric Diggoryként már megismerhettük. Sokak szerint nem igényelt a szerepe hatalmas színészi tehetséget, mégis édes és elbűvölő egy-egy jelenetben a sejtető mosolya és a hideget ábrázoló tekintete, amely megdobogtatja a lányok szívét. Szerintem érdemes megnézni a filmet, mert ez nem egy véres vámpíros film, és nincs benne túlfűtött erotika sem, csak két fiatal szerelméről szól, akik szemében lángol a szerelem, és ettől lehet teljesen extázisba esni. Én mindenképpen ajánlom az Alkonyat című könyvet és filmet. (DE: a film még csak felirattal jelent meg.)

(magán fotó)

(magán fotó)

Nagyon sokan ismerik már a nagy sikerű író Stephenie Meyer regénye alapján készült Alkonyat (Twilight) című filmet, melyet méltán lehet az új Harry Potter örületnek nevezni, amely a modern Rómeó és Júlia történetet foglalja magába. A könyv már hetek óta vezeti a Bestseller listát és egyre több rajongót, von a bűvkörébe. Nálunk még csak az első rész jelent meg magyarul, de 2009. 04. 21-én az Új Hold című részt is meg fogják jelentetni. A regény eredetileg négy részes, és minden részhez készitenek filmes változatot. Kedvcsináló a filmhez: A történet egy középiskolás lányról szól, akinek a szülei elváltak gyermekkorában. Bel-

A népszerűség kis- és nagyszerűsége

A nemrég megnyitott Diana-tárlat kapcsán a világszerte (el)ismert, és milliók által a mai napig szeretett hercegnőről a jótékonykodás jut eszembe. Igaz, a hercegnő tragikus hirtelenséggel bekövetkezett halálakor még zsege ifjú voltam, így jócselekedeteit nem igazán követhettem figyelemmel, ám a taposóaknák elleni küzdelme már akkor megragadott. A szó legszorosabb értelmében világra szóló nemes küldetesei révén válhatott mindenki „modernkori Teréz anyjává”. Népszerűségét arra használta, hogy a Föld rászorulóin segítsen. Ahová eljutott, reményt öntött az ott élőkbe, s nem csekély pénzüsszeggel segítette a szegényeket, betegeket, otthontalanokat, háborús sebesülteket, vagy éppen HIV-fertőzötteket. Lady Diana az elsők között szolgált jó ügyet népszerűségével. Már az 1984-es Band Aid segélykoncert is erre volt példa: a leghíresebb brit és amerikai énekesek, zenekarok gyűjtöttek pénzt az afrikai éhezőknek rekordhosszúságú koncerttel. Sőt, 2006-ban Bob Geldoffal az élen ismét megrendezték a gigakoncertet (Live Aid), de ezúttal a világ több pontján egyidőben zajlott a több mint 12 órás zenemaráton. Több százmillió (!) embert bilincseltek a tévék elé, és bárki akár egy telefonhívással segíthetett a nyomorgókon.

A közismertséggel való adománygyűjtésneműjkeletű, de Diana volt az első, aki a személyét övező kultusszal képes volt dollármilliókat összegyűjteni nemes ügy érdekében.

Az ENSZ olyan hírességeket nevez ki jószolgálati nagykövetének, akik hozzájárulnak a világszervezet jótékonyági akcióihoz. Olyan színészek, énekesek, írók és médiaszemélyiségek bővítik egyre a kört, akik képesek megjelenésükkkel, az emberekre gyakorolt hatásukkal arra készíteni rajongóikat, hogy lehetőségeikhez mérten segítsenek. Az UNICEF-nek az ENSZ gyermekvédelmi szervezeteként is ez az egyik leghatékonyabb eszköze ahhoz, hogy a rászoruló gyermekeken bárki tudjon segíteni. De a jószolgálati nagyköveteknek nem csak névleges a státuszuk! Komoly feladatokat kell vállalniuk, segítő missziókban kell részt venniük, és persze arcukat kell adni az adománygyűjtő akciókhoz.

Az egyszerű halandónak is bőven van lehetősége jót cselekedni. Ma (különösen az internet világában) nem takarózhatunk azzal, hogy nem tudunk alapítványok, szervezetek tevékenységeiről olvasni.

Aki akar, az tud is adakozni! De a jótékonykodás nem feltétlenül dollármilliókról szól.

Ha többet nem engedhetünk meg magunknak, elég, ha egy otthontalannak segítsünk fedezni napi kiadásait, vagy

kinőtt ruháinkat a szeretetszolgálatoknak adjuk. Esetleg külön csomagolva a szemétkerakóknál elhelyezzük, hogy azok is részesülhessenek belőle, akik szegyezzük felkeresni a menhelyeket. De módunkban áll „örökbe fogadni” olyan gyermekeket, akik tőlünk akár több ezer kilométerre laknak. A „távszülők” úgy gondoskodhatnak távoli gyermekükről, hogy időnként szeretetcsomagot küldenek neki.

Vannak, akik ezzel nem érik be: személyesen utaznak a nyomornegyedekbe, hogy kiválasszák legújabb „gyermeküket”! Ez első hallásra meglehetősen izléstelennek hangzik - és az is! Angelina Jolie örökbefogadásai folyamatos médiaérdeklődést váltottak ki. Különböző mondvacsínált és tényleges problémák merültek föl a kambodzsai, vietnámi és az etióp gyermek adoptálásával kapcsolatban. Időközben három gyermeket is szült a színésznő. Így már hat apróságot nevelhetnek fel - a bébiszitterek. Ha Jolie internacionális mivoltát voltak hívatottak hirdetni a befogadott gyermekek, úgy ez a kísérlet csúfos kudarcot vallott, és inkább a filmgyártók bevételeit növelték semmint az adoptálási kedvet. A sajtó nemegyszer élcelődött azon, hogy ahányszor jótékonyági úton volt, mindig egy újabb gyermekkel tért haza.

Mivel a jó és a rossz példa is egyaránt ragadós (csak nem ugyanolyan mértékben!),

Angelina „sorstársa”, Madonna is kedvet kapott a nagy nyilvánosság előtti adoptáláshoz. Több mint másfél éven át húzódott az ügy, és bizonyos törvények szerint az énekesnő nem is lehetne potenciális örökbefogadó. (A pletykák szerint a „kís” problémát szemtelenül magas pénzzel orvosolták.) Így végre értelmet nyerhetett Madonna 1985-ös slágere a *Material Girl*, azaz „Anyagiasszony”.

Az emberiségnek van egy igen vékonyka rétege, mely mindenféle nyilvánosságot kerülve egész vagyonokkal adakozik. Alítólág Bill Gates jövedelme csaknem 90 százalékát jótékony célokra fordítja. Emellett multi cégek tekintenek szívügyüknek különféle társadalmi problémákat, melyek enyhítésére meglehetősen nagy összeget fordítanak. (Közben azért kellően ügyelnek arra, hogy ezek a gondok végérvényesen soha ne oldódjanak meg.) Ha például a harmadik világ népességbeli, politikai és gazdasági bajai végleg normalizálódnának, a nyugati világ egyik legnagyobb felvevő piacát veszítené el, sőt az afrikaiak által kitermelt kiváló minőségű ipari nyersanyagokat nem exportálnák olyan nagymértékben.

A pénznek nincs szaga: jöjjön bárkitől, bárhogyan, ugyanannyit ér. És mégis: az embernek kedvesebbek a (hír)nevükkel jótékonykodók, mint azok, akik öncélú jótéteményeikkel csupán karrierjüket egyengetik.

Kovács Eszter Anna 11.e

Túl az üveghegyen

Hol volt, hol nem volt...

Ki ne hallotta volna már ezt a pár szót? Ki ne hallott volna már az Óperenciás-tengerről, vagy a kurtá farkú kismalacról? Néha jó feleleveníteni a régen hallott mesék apró csodáit, kedves szereplőit, kezdve az aranyhajú királylánytól egészen a pocakos békáig, aki igazából egy elátkozott, jóképű királyfi a szomszéd királyságból. No, igen..., ezek örök értékű történetek, rajtuk nőttünk fel, és néha talán azt kívánjuk, bárcsak valósággá válnának. Miért is ne lehetne? Végére is... Hamupipókének is összejött egy jó parti, és nem volt másra szüksége, csak egy jó tündérre és egy üveg cipőre. Bár az is igaz, hogy mostanában nem sűrűn rendeznek királyi bálakat, és a jövő tündér hiányára már ki sem térek.

A szomorú igazság, hogy a valóság mesés kelléktára igencsak szűkre szabott, és általában a dolgok sem úgy sülnek el, ahogy a mesékben szokás. A modernkori Hamupipóke az „abroncsruhás bálók” híján vagy a postán veszti el üvegtopánkáját, vagy a metróállomáson, de lehetőleg minél hamarabb, mert nem egy kényelmes viselet az övé. Valószínűleg cipője kimeríti a „szépségért szenvedni kell” megállapítás minden formáját.

Mesék ide vagy oda..., a valóságban pesszimistábban állunk a dolgokhoz, és talán nem véletlenül. Nincsenek segítő jó tündérek, nincs varázssíp, amibe egyszer befűjünk, és máris minden megoldódott. A szerencsét errefelé nem egy zsákból szórják, és a „boldogan éltek, amíg meg nem haltak” is csak nagyon ritkán jön be. Hamupipóke elvarázsolt tökhintó helyett zsúfolt busszal közlekedik, Rapunzel a magas panelházból lengeti hosszú, festett szőke műhaját, Hófehérke, félti frissen lakkozott körmei épségét, ezért inkább bejárónőt keres a törpék házába.

Ahogy múlik az idő, egyre távolabbra kerülünk attól a világtól, amelyben kisgyerekként hittünk, mert csalódunk a valóságban.

Azt gondoljuk, a mesék csak mesék maradnak, bármennyire is erőlködünk, és a hol volt, hol nem voltból itt sem volt, ott sem volt lesz. Könnyen elveszhetünk a mindennapok szürke világában, ahol nem léteznek királylányok és királyfik, aranytojást tojó tyúkók, ösztövért testbe bújít világszép tündérhercegnő, aki jótett helyében jót kínál.

Az élet más, mindenért meg kell küzdeni, minden utat végig kell járni a boldogság érdekében, de azért nem szabad a meséket sem elfeledni, melyek gyermekkorunkat átszötték, mert valamikor hittünk bennük. Mindenki saját maga írja meg a történetét, saját maga dönti el, hogy helyet kapnak-e benne az apró csodák. Talán a herceg nem fehér lovon jön, hanem gyalog vagy metróval. Talán csak apukánk szemében leszünk hercegnők. Talán csak a barátaink számára leszünk hősök. Talán sose lesz saját palotánk, talán a kertünkben sose fog aranytulipán nyílani. Talán csak olvashatjuk a meséket, de nem szabad elfeledni, hogy a világban vannak olyan helyek, ahová csak az álmodozók juthatnak el.

Buda Villő 10.e

A tánc szabadsága

T

alán mindenki elgondolkozott már azon, hogy mi lenne ha nem lenne zene! Ha nem lenne, akkor tánc sem lenne. Szörnyű világot élnénk, mindenki szomorú lenne, és ugyanazt a monoton tevékenységet csinálná nap mint nap.

Ha szól a rádióban a zene, mikor az unalmas teendőinket végezzük is, szinte magától ütjük az ütemet a lábunkkal (ha a kezünk éppen foglalt). Mindenkit feldob, de én áldom azt a jó embert, aki a zenére még táncot is kreált. Mikor én is kis nyolcadikosként itt ültem és írtam a felvételit, akkor álomban sem gondoltam volna, hogy a tánc ennyit fog jelenteni nekem. Szeptemberben kezdtem a Street Dance School hip-hop csoportjában. Egy kis izelítő a hiphop kialakulásáról: A hiphop egy zenei műfaj és egy életstílus is egyben, ami magában foglal megannyi dolgot, például a zenét, az öltözködést, a szlenget. A hiphop az Egyesült Államokból, Bronxból indult. A hiphop alkotások témája, hangulata, a műfaj bármelyik területén laza, határozott, agresszív, néhol bolondos. Ez arra vezethető vissza hogy a stílus amerikából származik, főleg azokból az időkből, amikor az afro-amerikaiakat elnyomták. A hiphop megalakulásának dátuma 1973, ha egyáltalán lehet ilyen mondani egy zenei irányzattal kapcsolatban. Talán meglepő, de elsősorban Fenyő Miklós nevét kell megemlítenünk, ha a magyar hiphopgyökereihez akarunk visszanyúlni. Neki köszönhető, hogy hazánkban megjelent a break. Ugyanis minden a break-korszakkal kezdődött. Egy Németországban tett látogatása alkalmával látta először Fenyő a „furcsán” mozgó fiatalokat. De nem csak ez ragadta magával, hanem az ehhez társuló zenei irányzat is. Olyannyira, hogy itthon stúdióba vonult, hogy egy olyan albumot készítsen, melyben felhasználja az új tapasztalatokat. A médiában is terjesztette az új irányzatot. Break-klubokat alapított.

A tánc szinte olyan nagy hatással volt rám, mint egykor Fenyő Miklósra a hiphop felfedezése. Ha tehetném, életem minden percét a próbateremben tölteném a kedvenc oktatómmal, és táncolnék. Tánc közben szinte szárnyalok, és igyekszem a maximumot nyújtani. Heti egy alkalommal van táncóra. Sajnos, ez az idő hamar elszáll, mert amit szeretünk, az kevés időnek tűnik. Otthon még gyakorolok, „mert nem elég az, amit itt tanulunk!” - mondta a tánctanárom. Ezt én is támogatom, és ezért mindennap gyakorolok egy órát. Ilyenkor úgy érzem, mintha a gondjaim kirepülnének a fejemből, mintha egy másik világban lennék. Tudom, hogy egyszer minden jónak vége szakad, így ennek a szabad órácskának is. Nem baj, csak úgy repül a hét, és újra itt a hétfő. Új lépések, és új koreográfiák születnek a fejemben. Még csak fél éve járok, és máris a tánc rabja lettem, jó értelemben! Ha nem lennék „táncos”, akkor másként látnám a dolgokat. Kívülállóként csak a díszkókbán táncolnék, vagy a kedvenc számaimon kezdenék el egy kicsit mozogni. Vannak, akik úgy gondolják, „ez csak ugrálás!” Aki tud és szeret táncolni, az talán megérti a tánc iránti szenvedélyemet, de szerintem mindenki tud táncolni. A bulikban nem muszáj tanult táncosnak lenni ahhoz, hogy elengedd magad és magával sodorjon a zene varázsa.

A mozgásoddal kifejezed önmagad,
és pillanat nyí hangulatod.

A tánc maga a szabadság!

Páll Henrietta, 10.e

Kérdések keresztú zében a riporter

Interjú a világjáró

Vujity Tvrtko-val

A közelmúltban iskolánkba érkezett az Afrika-Magyar Egyesület szervezésében Vujity Tvrtko, aki az Afrikában uralkodó társadalmi problémákról: háborús helyzetekről, betegségekről és az éhezésről beszélt. Emellett rávilágított a kontinens - sokak által elfeledett vagy soha meg sem ismert - értékeire is. Az egy órás előadás előtt szerencsém volt kérdéseim keresztú zébe állítani a háborús vidékeket is megjárt riportert:

- *Mindig is érdekelt az újságírás? Világéletemben szánbányász szerettem volna lenni, akárcsak az édesapám. Meg sem fordult a fejemben, hogy én valaha is a tévés szakma részese lehetnék. Az, hogy én most ott vagyok ahol, csupán véletlenek sorozata. És nagyon örülök, hogy így alakult.*

- *Szerinted milyen kvalitásokkal kell rendelkeznie a jó újságírónak, riporternek? A legfontosabbak hitelesség, őszinteség, hiszen akármilyen témában írunk vagy készítünk riportot, annak mindenképp a valóságot kell megmutatnia.*

Emellett elengedhetetlen megtalálnunk a stílusunknak, tematikánknak megfelelő közeget. Egy egyszerű példával szemlélítve, hiba lenne mondjuk a csukázás rejtélyeit egy női magazinban megjelentetnünk. A „valami amerikásan” hangzó mondat (Van egyénisége és önmagát adja!) bizony az írásra, riportkészítésre különösen igaz. Mindamellett vigyázzunk, mert nem mindenki újságíró, aki bármiféle cikk aláírja a nevét.

- *Melyik műfaj a legkedvesebb számodra? Az élményeidből táplálkozó könyvírás, riport „hétköznapi hősökkel”, vagy a gondolataidat tükröző újságírás? Ezt mindet egymásra építettem, mindez szimbiózisban él egymás mellett. Te valószínűleg onnan ismersz, hogy láttál en-*

gem a tv-ben és/ vagy olvastad a könyveimet. Viszont, amikor készítek egy televíziós riportot vagy éppen könyvet írok, nem

tudom, hogy mi lesz a reakció. Nincs azonnali visszajelzés felém. Leginkább az előadást szeretem az interaktivitása miatt.

A közönség, akinek előadok, ott van velem egy térben, az elhangzott mondataim után viszont láthatom a viselkedésüket, így van lehetőségem improvizációra is. Le tudom szűrni, hogy általában mik érdeklik az embereket. De ha nincs riport vagy könyv, akkor előadás sincs. Egyik a másikat segíti.

- Sokaknak a neved hallatán a háborús tudósításaid jutnak eszükbe. Mi volt életed legveszélyesebb helyzete, amiből csak hájszál híján sikerült megmenekülnöd? Itt most mondhatnám az afrikai lepratelepet vagy a szarajevói háborút is akár, de semmiképp sem szeretnék azzal kérkedni, hogy én milyen egy nagy hős vagyok, és hogy túléltem mindezeket. Egyrészt, lehetőségeimhez mérten próbálom megvédeni magam: ha tucatnyi injekció kell egy afrikai utamhoz, akkor be fogom adatni. Másrészt pedig senki sem küldött életveszélyes helyzetekbe! Ahová eddig eljutottam, oda önszántamból mentem, vállalva a kockázatot. De idefelé jövet úgy éreztem, hogy ez életem legveszedelmesebb útja, mert akkora hóvihár tombolt, hogy nem igazán hittem, hogy valaha is ideérek. A veszély relatív. Magyarországon is ugyanakkora mértékben veszélyben vagyunk, csak mások a helyzetek.

- A másik népszerű riporttémád Afrika. Különböző apropókból láthatunk tőled afrikai történeteket. De miért pont a „fekete kontinens”? A véletlenek szerencsés összjátékának folyományaként láthattak a nézők tőlem

oly sok afrikai történetet. A sors azt akarta, hogy felkeltse az érdeklődésemet a kontinens legkisebb országa, Gambia. Kapcsolatokat kezdtem építeni, többször utaztam oda és készítettem megrázó vagy éppen megható riportokat. Az események sodrásával olyan groteszk helyzetekbe kerültem, mint például, hogy megalapítottuk Kembe Sorel barátommal a Kongói Alpesi Sí szövetséget, így kijutotunk a téli olimpiára. Ez mindig is egy kedves emlék marad. Németh Szamira kimenekítése pedig a szó szoros értelmében meghatározza jelen napjaimat is, hiszem családomban teljes jogú tagjává fogadta.

- Ki volt a legemlékezetesebb riportalanyod?

Elmehetek én még a világ összes országába, készíthetek kislelmeket az éppen aktuális problémákról, beszélgethetek a leghíresebb emberekkel. De még egy olyan riportom, mint amikor Magyarországra hoztuk az utolsó élő hadifoglyot, Toma Andrást, ... nos ilyen olyan még egyszer biztosan nem lesz. Mindössze 27 éves voltam, amikor fél évszázad után hazatérhetett általunk a magyar történelem egyik élő alakja. Ilyen horderejű munkám már biztosan nem lesz! Az értékrendszerem viszont nem fog megváltozni, legyen egy vidámabb, könnyedebb horderejű témáról, vagy akár megrázó történetről szó, ugyanazt tartom és fogom is tartani értékesnek.

Vujity Turtko-val beszélgetett:

Kovács Eszter Anna

A cikk megjelent a Kelet Magyarország korábbi számában

*A haszid ezeregyéjszaka meséi, azaz
bepillantás a zsidó hétköznapokba*

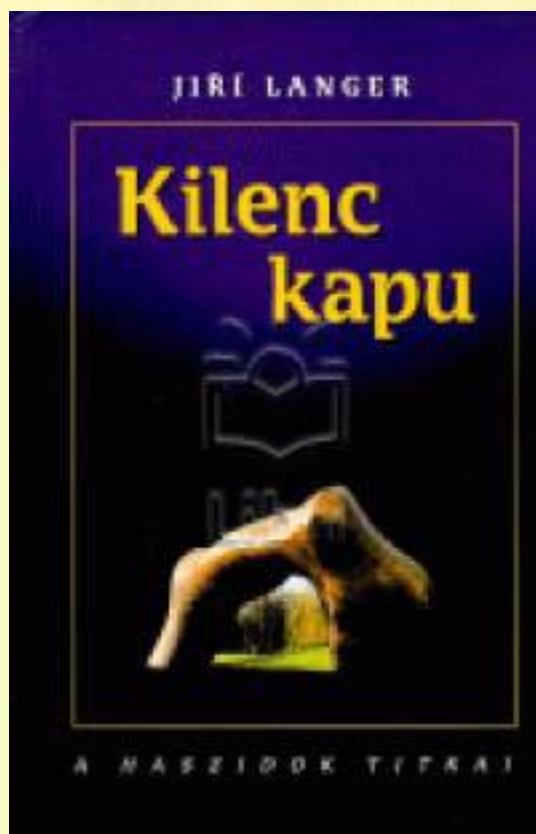

– Jiri Langer Kilenc kapu című regénye –

„Szól a kakas már,
Majd meg virrad már.
Ha az Isten nekem rendelt,
Enyém leszel már.
Várj madár várj!”

I zgalmas irodalmi gyűjtésre akad-
tam egy nagykállói kiadványban: egy már
a kuruc korban is ismert magyar népdal
kottájára, melynek érdekessége, hogy egy-
etlen példa zenénk történetében miszerint
magyar népdal zsidó vallásos énekké vált.
Kinek is köszönhető ez? Álljon itt a mese
arról, hogy a nagykállói Taub Eizik Izsák
rabbi miért szerette ezt a dalt, és miért ismer-
heti ma is minden rabbi és haszid zsidó. Jiri
Langer így vetette papírra ezt a legendát:
„Amikor egyszer Taub a mezőn sétált meghal-
lotta egy pásztorfiú énekét. A fiú egy magyar
dalt énekelt. Kakasról volt benne szó. A na-
gykállói szent megállt, hallgatta az éneket ...
odament a bojtárhoz és megkérte, hogy ismé-
telje el a dalt. A fiú megismételte, és a szent
egy dukátot adott neki érte. Mindez háromszor
megismétlődött. Negyedszer a fiú már nem
énekelte adalt. Nem tudta. Elfelejtette. Örökre...”
Miért pontosan kakas? „Ki ez a madár?”
Teszi fel a kérdést Langer is a regényben, de
meg is válaszolja: „Azt csak a szentek tudják.”
A rabbi úgy tudta, hogy a kakas - a zsidó
néphit szerint - a messiás hírnöke; így két olyan
versszakkal is megtoldotta a dalt, amelyekből
a Messiás megérkezésének a vágya szól.
Ez volt az az ének, amely élvezetett en-
gem, és adta kezembe a haszidok
bibliájaként emlegetett
a regényt, a Kilenc kaput.

A cím meghatározó
motívuma az írásműnek, ebben az
esetben pedig különösen. Egyrészt

képzőművészeti motívumként kell
említést tenni róla, hiszen a jeruzsálemi szen-
télybe Jézus korában kilenc kapun vezetett
az út. A másik motívum, ami jellegében,
filozófiájában ijesztően hathat a mű értelmezé-
sére az a Milton Elveszett paradicsomának
modernebb képe a Pokolról. Szerinte kilenc
kapu őrzi a Poklot, amelyben kínok között
üvöltének a bűnösök, és esélyük sincs a szabadu-
lásra révén a Pokol egy másik dimenzióban
helyezkedik el, mint amelyben a mennyország.
Mindezek összegzéséeként a cím alapján
furcsa, hátborzongató dolgokrasszámíthatnánk,
de nem ez történik. - A Kilenc kapu mindeze-
kkel ellentétben egy meseszerű, csodásabbnál
csodásabbfordulatokkal telihumoros, groteszkés
mégis érzelmes regény. Csodákról lévén szó, kér-
dés fogalmazódik: mondákat esetleg legendákat
olvas az olvasó? Szerintem egy legenda-
füzért. A regénynek azért válik szerintem erényévé
ez a műfaj, mert a történetek, a példázatok,

a csodák bemutatása révén a fiatalok számára az egyik legizgalmasabb gyülekezetté teszi a haszidokat. Mert van ebben az írásban szellemi nyitottság, életszeretet, nem kevés humor, humanista derű és a ma oly nagyon közkedvelt miszticizmus.

A szerző 1913-ban egy prágai zsidó család mélyen, misztikusan vallásos fia útra kelt, hogy megismerje Galíciában élő haszid testvéreit. Évekig élt velük együtt. A rettentő szegénységben, nélkülözésben, mégis alapvetően életigenlő vallásosságban élő haszid zsidó közösség létformája volt az együttlét és a mesélés. Langer „haszid - életrajza” elbűvölő, távoli, varázslatos világba vezet bennünket.

Nagy nehézségekbe került számára mind ezen törvények, szokások elsajátítása, de volt olyan is amivel könnyebben megbirkózott. Bátyja, Frantisek Langer írja a regényt bevezető soraiban: „elutasítottak minden anyagi és szellemi értéket, amit a jelen vagy a közelmúlt adhatott nekik, elutasítottak minden vívmányt, amit az újkor hozott. A korszakalkotó találmányok közül a legújabb számukra a könyvnyomtatás volt. A könyvet tiszteletben tartották, szinte imádták. A könyv megalázásának tartották, ha valaki fordítva tette le a padra. Ha rongyossá olvasták, akkor a templomszolga kivitte a temetőbe és elásta, mert minden parányi papírdarabnak, melyen héber betű volt az Isten nevének minősült. Ha valaki kényszerűségből nyitva hagyta a könyvet, melyet olvasott, akkor mielőtt még bezárták volna, el kellett olvasni néhány sort, mert ha nem, akkor a könyv mellől eltávolított társuk emlékezetének erejét csökkentenék.

Minden haszid arra törekszik, hogy osztozzon Isten magasztosságának fényében, melyet a lelki szent ember sugároz maga köré - mert egy szent, ha elmegy tőlük haszidoktól, akkor más szent embert hagy nekik. Így mindegyikük, így író-főszereplőnk is arra törekszik, hogy szent ember lehessen.

Erre az egyik legjobb magyarázatot azok a hétköznapi istentiszteletek adják, melyek, míg más zsidó közösségekben egy óráig tartanak, addig a zsinagógában nagyon hamar lezajlanak.

Sábeszkor - jelzi Langer imádkoznak, de számára nagyon meglepő volt a gyorsaság. Ugy tartják a haszidok „hogy az olyan kerítésen, melynek lécei között keskeny a rés nem tud átfurakodni a malacka.” Tehát a gyorsaság: az egy perc alatt kimondott betűk mennyisége minél több annál kevésbé lopózhatnak bűnös gondolatok az imába. A cádik pedig úgy tartják, hogy olyan embernek, aki egy lélegzetre nem tud kimondani ezer szót nincs joga arra, hogy szentnek nevezzék. Mind emellett még ezt mozgással is tetézték, így gyorsaságuk, ügyességük szinte ellentmondásba keveredett a Langer által emlegetett

„nehézkész északi vidék hangulatával”. Erős groteszkesség is áradt az imákból, bár más területen is érezhető volt a lengyel-haszid üdeség.

Ilyen például az ünnepek tánca. Langer úgy százza becsülte azon férfiak számát, akik egymás nyakát megfogva egyre sebesebben egy órán keresztül táncoltak egy folyamatosan ismétlődő misztikus dallam ütemeire. A magyarázat nem más, mint egy interpretáció, hiszen a cádik szerint így táncolnak a földöntúli világok szférái az Ur dicső trónja körül. Ilyen élményekkel teli írásokból állt össze a Kilenc kapu című kötet.

A regényben nincsenek jellemzések, mert nem a jellemek a fontosak, hiszen azok mindig formálódnak. Nincsen leírás, ezért aztán sokkal inkább drámai, mint prózai a szöveg. Langerszándéka, hogy az olvasó mozgásba hozza tapasztalatait, kérdéseit a regény olvasása közben. Reméli, hogy talán így átélheti azt a mágikus állapotot melyben a haszid szent ember él.

A Kilenc kapu írója, nemcsak önmagának állít maradandó emlékművet, hanem az általa ábrázolt világnak, az embereknek, akik között élni szeretett, és a Holokauszt éveiben szinte teljesen kiirtott kelet európai zsidóságnak is.

Dr. Dolhainé Szabó Anikó

Hová tűntél?

Egy fontos probléma a több ezer mellett, amit mindig meg kell említenünk, amiről mindig szólnunk kell: az eltűnt gyermekek ügye. Miért szöknek el, hová és meddig? Mi célt kívánnak vele elérni? Miért tűnik ez a legjobb megoldásnak? Ha pedig megteszik, hogyan állhatnának ellen az emberrablók- és kereskedők csalogatásának?

Tavaly 8-9 ezer eltűntet regisztrált a rendőrség Magyarországon. Ez ugyanennyi önmarcangoló, riadt családot jelent, és ezzel együtt megoldatlan problémák tömkelegét. Legtöbbjüknél az ok egyszerű: ez egy hangtalan és kegyetlen módon létrejövő segélykiáltás a világ felé. Egy hátizsákba beledobálnak néhány ruhát, egy kis pénzt, és nekivágnak. Hol baráttal, az ő javaslatára, hol pedig magányosan. Úgy gondolják, képesek rá: irányíthatják maguk az életüket. Elérhetik, ami nem adatott meg nekik. Többé senkinek se tartoznak elszámolással, nincs többé felelősségre vonás. Magabiztosan, lázadva mennek a „nagyvilágba”, egész az első csalódásig. Elfogy a pénz, hideg az éjszaka, korog a gyomor, és lelökik őket a vonatról, mert nincs jegyük. Aztán ott alszanak a pályaudvaron, amíg onnan is ki nem teszik őket. Talán a segítő társuk is elhagyja őket, egy újabb veszekedés után. Talán most feladhatnák. Talán most már visszatérhetnének, haza, és minden talán másképp lenne. 98%-uk valóban hazamegy. Egy-két hét, néhány nap, és rájönnek, hogy minden más, és sokkal nehezebb, mint gondolják. Így aztán mégis megmutatják az év végi bizonyítványt, és mégis bocsánatot kérnek, és mégis szembenéznek családjuk nehéz pénzügyi helyzetével, és végül a szeretet felülkerekedik ezen a végzetes kalandon. De 2%-a az eltűnteknek nem ezt teszi.

Hiszen ott vannak az árva gyermekek, akik úgy gondolják, nincs más megoldás, megszöknek

az intézetből, vagy a befogadó gondviselőiktől; vagy a valóban elszánt, forrongó tinédzserek, akik fittyet hánynak a veszélynek - amiről nem is tudnak -, és folytatják. De mivel? Azzal, hogy megpróbálnak pénzhez jutni. Ez itt a kulcsszó. A pénz. Fiatalok, hiszékenyek, meggondolatlanok, és élni akarnak valamiből. Mert rájöttek már, itt nincs mögöttük a szülő, az árva ház, vagy bármi más, ami elkapja, ha elbuknak. Valóban, csak magukra számíthatnak, ez az hát, amire vágytak. Pedig mikor már ott állnak, nem olyan biztosak abban, hogy ez az, amit akartak. Ebben az összezavarodott állapotban, mint vérző prédára, aki gyenge, és csalogató, úgy ront rá a zebra-bőrbe bújt oroszlán. Segítséget, és pénzt ajánl, kedves és magabiztos, és még szép névjegykártyája is van...

Később, amikor megkötözött kézzel, egy suhanó buszban zötykölődnek, rájönnek, hogy tévedtek. Félni kezdenek, és szabadulni akarnak. De innen úgysetudnak. Ők és még kétmillió társuk a világon. Évente ennyi fiataalt adnak el 400 és 12000 dollár közötti értékben. Hogy mi történik ezután? Beleborzongunk a gondolatba is, hiszen mindannyian tudjuk már: prostitúció, szervkereskedelem, rabszolgamunka. A jármű pedig nem áll meg. Pedig szomjasak és éhesek, és két napja, mióta elfogták, nem láttak napfényt sem...

mpresszum

Akik írásaikat adták:

- Dr. Dolhainé Szabó Anikó
- Borus Gergő (11.e)
- Buda Villő (10. e)
- Fucsku Anita (11.e)
- Háló Zita
- Kovács Ágnes Krisztina (13. a)
- Kovács Eszter Anna (11.e)
- Molnár Brigi (11.b)
- Orosz Eleonóra (10. e)
- Páll Henrietta (10. e)
- Smajda Anita (10. e)
- Vám Evelin (12.b)
- Vígh Zsuzsanna (11.c)

Össze-vissza tördelte és tervezte:

Lábas István (10.f)

A kiadványt mentorálta:

Deák-Takács Szilvia

Főszerkesztő:

Kovács Eszter Anna (11.e)

Legyél Te is az e-Besi szerkesztő je!!!

Van egy jó ötleted?

Kifejtenéd a véleményed?

Hallottál egy érdekes témát?

Most itt a remek alkalom arra, hogy megmutasd ország világ előtt a tehetséged!

De ha nem szeretnéd személyed felfedni, írd álnévvel vagy névtelenül!

Alkoss bármilyen műfajban, mi megjelentetjük a következő számban!
Sőt ha rajzolni támadt kedved, lehetőséget adunk arra,
hogy bemutasd legújabb műveidet!

Jelentkezz : Deák-Takács Szilvia tanárnónél

Kovács Eszter Annánál (11.e)

vagy küldj egy e-mailt az e-besi@freemail.hu-ra

